

LIBRIS

We know
books

Hans Friessner

BĂTĂLII TRĂDATE

TRAGEDIA ARMATEI GERMANE ÎN ROMÂNIA

traducere
Kroll Munzz

editura
Miidecărți
Bragadiru - 2021

Cuprins

Înainte de transferarea pe Frontul din România. De la Marea Baltică la Marea Neagră. Comandant suprem al Grupului de Armate Nord.....	7
Preluarea comandamentului	10
Vizite în sectoarele Armatelor 16 și 18.....	11
Memorandumul adresat lui Hitler.....	14
O convorbire dramatică	19
Impresia mea personală	23
„Situția”	25
O ultimă încercare, - înlocuirea mea.....	28
20 iulie pe frontul de est.....	29
Noua misiune	32
Convorbirea cu Hitler cu privire la 20 iulie.....	35
Teatrul de operațiuni român. Înaintea unor noi lupte și decizii. În zbor spre Cartierul General.....	37
Comandamentul unui Grup de Armate	38
Preluarea Comandamentului	41
Traseul frontului - eșalonarea forțelor - raporturi de comandă și subordonare.....	47
Retragerea din cadrul Grupului de Armate a diviziilor blindate și motorizate.....	51
Primele victime pe front	53
Clarificarea situației politice la București, în scopuri de informare.....	56

Prevenirea lui Hitler si a lui Ribbentrop	59
Situația până la începerea bătăliei din România	63
Inamicul tatonează frontul nostru	66
Bătălia	69
Bilanțul primei zile a bătăliei	73
Punere la punct	75
Întrevederi cu mareșalul Antonescu	78
Între patru ochi cu Mareșalul Antonescu	81
Situația între 21 și 23 august 1944	89
Ziua cea neagră	94
Primele măsuri	96
Convorbire telefonică cu Hitler	97
Bombardarea palatului regal	102
Marea roșie se revărsa asupra întregii României	111

**ÎNAINTE DE TRANSFERAREA PE
FRONTUL DIN ROMÂNIA.
DE LA MAREA BALTICĂ LA
MAREA NEAGRĂ.
Comandant suprem
al Grupului de Armate Nord**

Datorită combativității trupelor subordonate și norocului meu personal eu reușisem până atunci în toate bătăliile, în calitate de comandant de divizie și comandant de armată pe frontul de est, să zădărnicesc încercările de străpungere făcute de Armata Roșie cu forțe mult superioare. Această circumstanță, și în special succesul de lângă Narva, l-a făcut pe Hitler, în ciuda unei anumite aversiuni față de persoana mea, să mă cheme la 2 iulie 1944 împreună cu cel mai vârstnic dintre generalii de armată de sub ordinele mele, generalul de infanterie Grasser, de pe teatrul de luptă de lângă Narva la Obersalzberg, spre a-mi încredința o nouă misiune.

Oare era vorba să se depășească o nouă criză, și unde anume? Eu știam în mod superficial situația din celelalte sectoare ale frontului de est. Din păcate la noi se obișnuia ca fiecare comandant

de trupe să nu fie informat decât în măsura strictului necesar cu privire la tot ce depășea domeniul său de activitate. Astfel, eu știam că inamicul se află în ofensivă împotriva Grupului de Armate Centru și că această ofensivă a atins și flancul de sud al Grupului de Armate Nord. Eu nu știam însă că generalii și Statele Majorale ale celor două Grupuri de Armate ceruseră în repetate rânduri retragerea Grupului de Armate Nord până la Dvina, spre a se elibera forțele necesare împiedicării unei noi catastrofe.

Dar, oricare ar fi fost misiunea ce mă aștepta, eu eram hotărât să mă străduiesc cu toate forțele mele. O dată ce Hitler ridicase poporul german prin războiul împotriva Uniunii Sovietice într-o luptă pe viață și pe moarte, eu consideram că datoria fiecărui soldat era de a face totul pentru ca Armata Roșie să fie oprită și respinsă.

Am plecat în dimineața de 3 iulie 1944 cu avionul din Estonia și am sosit de-abia seara, din cauza acțiunilor aviației inamice, la Berchtesgaden. Am fost primiți încă în aceeași noapte de către Hitler, care, în prezența șefului de atunci al Statului Major General, generalul-colonel Zeitzler, și al șefului serviciului de cadre al armatei și adjutantului șef al lui Hitler, generalul Schmundt, mi-a cerut să raportez situația de pe frontul de la Narva.

De la succesul nostru în luptele de apărare din aprilie, acolo nu se întâmplase nimic deosebit. După raportul meu mi s-a dat permisiunea să plec și am așteptat în anticameră pe generalul Grasser, care a fost ascultat în absența mea. Eu încă nu puteam să-mi dau seama de ce ne chemase Hitler. De-abia după miezul nopții am fost din nou chemat. Hitler mi-a prezentat o hartă cu situația de pe frontul Grupului de Armate Nord, care ducea lupte grele. Forțe sovietice nu prea puternice înaintaseră la sud de Dvina în direcția orașului Riga.

Flancul de nord al Grupului de Armate Centru - Armata 3 Panzer de sub comanda generalului-colonel Reinhardt-fusese de-acum repliat spre a se împiedica o învăluire. Hitler m-a întrebat ce aş face eu, pe baza situaţiei prezente, în calitate de comandant suprem al Grupului de Armate Nord. Hotărârea mea în această situaţie era următoarea, de a restabili joncţiunea cu flancul de nord al Grupului de Armate Centru cu toate forţele disponibile şi pe calea cea mai scurtă, în caz de necesitate prin lupte ofensive, fără a lua în considerare inamicul care deja înaintase prin sectorul străpuns. După părerea mea, era vorba în acel moment în primul rând de a se împiedica ca breşa existentă între flancurile celor două Grupuri de Armate să fie lărgită şi ca astfel inamicul să capete drum liber pentru lovitura sa asupra oraşului Riga; în caz contrar, era de aşteptat să se producă izolarea efectivă şi nimicirea Grupului de Armate Nord şi cu învăluirea, pe de altă parte, a Grupului de Armate Centru.

Hitler s-a declarat de acord cu părerea mea, spunând că ea coincide cu soluţia dată de feldmareşalul v. Kluge, pe care el îl consultase. Statul Major actual al Grupului de Armate Nord ar fi de altă părere, propunând măsuri pe care el (Hitler) le-ar putea aproba.

Hitler a continuat „Eu am hotărât deci să schimb conducerea Grupului de Armate Nord şi vă numesc pe dumneavoastră comandant al Grupului de Armate Nord. Dumneavoastră preluaţi imediat această funcţie, începând din această dimineaţă. Avionul meu vă stă la dispoziţie. Generalul Grasser preia comandamentul armatei de pe Narva”. Cu aceasta, noi am fost liberi.

Am primit felicitările generalului Grasser cu sentimente foarte amestecate. Situaţia extraordinară nu permitea decât o orientare foarte scurtă a lui Grasser asupra problemelor celor mai urgente

privitoare la vechea mea armată de pe Narva. Dar, puteam să predau armata de pe Narva noului ei comandant cu deplină încredere, deoarece el cunoștea situația de acolo tot atât de bine ca și mine. Cu toate acestea, mi-a părut foarte rău că nu mai aveam timpul necesar pentru a-mi lua rămas bun așa cum trebuia de la Statul meu Major și de la trupele mele, de care mă simțeam legat, mai ales în urma luptelor încununată de succes din primăvara aceluia an.

Preluarea comandamentului

În dimineața zilei de 4 iulie am plecat cu marele avion „Condor” al lui Hitler la postul de comandă al Grupului Nord, care se afla la Seegewold, la est de Riga. Comandamentul se găsea în mai multe clădiri ce aparținuseră fostei preze letone.

Aici l-am găsit pe comandantul de până atunci, generalul-colonel Lindemann, care era de-acum informat că fusese schimbat de la comandă. Noi ne cunoșteam bine. Generalul Lindemann fusese până atunci superiorul meu; era un gentleman, întotdeauna plin de înțelegere și bună-voiață. A fost o plăcere să lucrez împreună cu el. Cu atât mai greu îmi venea de a-l înlocui la comandă tocmai pe acest om despre care eram convins că făcuse totul ce fusese în puterile lui, împreună cu încercatul său șef de Stat Major, generalul-locotenent Kinzel, care din fericire rămânea pe postul său.

Timpul relativ scurt care mai rămânea pînă la plecarea lui Lindemann, noi l-am folosit pentru discutarea problemelor importante. Atunci a aflat, pentru prima dată în amănunt conținutul propunerii mele pe care Hitler nu o aprobase: retragerea frontului de la Dvina. În curând trebuia să se dovedească că propunerea lui fusese justă. De altfel, situația arăta de-acum în esență cu totul altfel decât imaginea care mi se arătase la Cartierul General al Fuhrerului.

Forțe puternice ale inamicului erau în curs de a înainta prin breșa dintre flancul de nord al Grupului de Armate Centru și flancul de sud al Grupului de Armate Nord, în direcția Rigăi. Situația la inamic, în fața frontului Grupului de Armate Nord, arăta limpede formarea de centre de greutate în fața flancului de sud, apoi în zona Roslten și în fața localității Pleskau. Intenția rușilor, de a da lovitura principală pe direcția orașului Riga și de a provoca printr-o înaintare la sud de lacul Peipus tăierea în două a Grupului de Armate, era evidentă. Raportul de forțe dintre noi și dușmani era de 1-8.

Vizite în sectoarele Armatei 16 și 18

În ziua următoare am plecat cu avionul pe front, spre a mă orienta la fața locului, la cele două armate sudice ale Grupului de Armate, Armatele 16 și 18. Am fost primit la aerodrom de către generalul de artilerie Hansen, comandantul Armatei 16, pe care-l cunoșteam de

mai înainte. Noi fusesem în același timp lectori de tactică la școala de infanterie de la Dresda. Hansen trecea drept un bun comandant. Din păcate, el avea să plece în curînd din motive de boală, ceea ce am regretat foarte mult, mai ales avînd în vedere situația critică. Cel care i-a luat locul a fost generalul de artilerie Laux, care însă a fost doborât cu un avion de către inamic puțin timp după aceea împreună cu colonelul cu rang de general Hartmann, ofițerul său de stat major deosebit de talentat.

Situația la Armata 16 părea amenințătoare, cu toate că Corpul 1 armată de sub comanda capabilului său comandant, generalul Hilpert, se bătea vitejește cu forțele inamice mult superioare. Se vedea însă de pe atunci că rusul, dîndu-și seama de importanța breșei tot mai mari dintre flancurile interioare ale Armatei 5 Panzer și Armatei 16, își muta centrul de greutate de ambele părți ale Dvinei, trimițînd acolo toate forțele pe care putea să le elibereze.

Nici la Armata 18 (comandant; general de artilerie Loch) situația nu se prezenta mai bine. Inamicul crease aici trei centre de greutate mai importante; lîngă Ostrov, în fața localităților Modon și Pleskau. După toate aparențele, el avea intenția să despartă printr-o înaintare pe direcția Pleskau și Werro Armata 8 de Armata de pe Narva, care se găsea la nord de lacul Peipus. Din punct de vedere politic aceasta însemna o despărțire a Letoniei de Estonia.

După impresiile culese la cele două armate sudice, Grupul de Armate și armatele au luat toate măsurile posibile pentru a împiedica o străpungere a rușilor și în primul rînd pentru a restabili joncțiunea cu flancul de nord al Armatei 3 Panzer vecină.

Cu toate acestea, în zilele următoare situația a devenit și mai critică, mai ales pe flancul de sud al Grupului de Armate. În afară de

aceasta, Armata 3 Panzer a trebuit să-și întoarcă flancul de nord și mai mult spre vest, spre a nu fi învăluită. Datorită acestui fapt breșa dintre cele două Grupuri de Armate devenea tot mai mare iar flancul de sud al Grupului de Armate Nord devenea tot mai lung și mai deschis. Toate încercările de a restabili joncțiunea cu Armata 3 Panzer nu au reușit.

Rusul își întărea forțele de pe Dvina, încercând să înainteze acum și dinspre sud peste râu, ceea ce însă nu i-a reușit datorită rezistenței dârze a trupelor noastre.

Pentru Armata 18, atacată întruna la cele trei centre de greutate arătate mai sus, situația devenea tot mai grea. Ba a trebuit nu numai să dea forțe pentru sprijinirea Armatei 16 dar să și prelungească frontul ei spre sud. Aceasta însă însemna să se mărească și mai mult sectoarele fronturilor diviziilor ei, care și așa atinseseră limita maximă ce mai putea fi suportată. La toate acestea se mai adaugă faptul că Corpul lituanian de S.S.v. Treuenfeld, care-i era subordonat și se găsea lângă Ostrov, a avut o comportare proastă. În ciuda tuturor acestor greutăți, Armata 18 a rezistat repetatelor atacuri date de ruși cu forțe mult superioare. Ea și-a îndeplinit cu cinste și vitejie misiunea de a nu permite în niciun caz o străpungere a frontului său.